

Kadın Kalbi

Anton Çehov

Çeviren: *Haydar Rifat*

telgrāfhane
yayınları

Telgrafhane Yayınları
Genel Yayın: 123

Anton Çehov
Kadın Kalbi

1. Baskı: Mayıs 2022
ISBN: 978-625-7926-31-7

Yayın Yönetmeni
Taylan Özbay

Yayına Hazırlayan
Aydan Burcu Özdem

Tasarım-Dizgi
Mehmet Coşkun

Yayın Hakları © Telgrafhane Yayınları, 2022
Sertifika No: 48157

Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen ya da tamamen alıntı yapılamaz,
kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Baskı-Cilt
Bizim Büro Matbaa Dağıtım Bas. Yay. San. Tic. Ltd. Şti.
Sertifika No: 42488

Telgrafhane Yayınları Basım Dağıtım Ltd. Şti.

Adakale Sk. No: 16/9 Kızılay Çankaya/ANKARA

Tel: 0(312) 433 03 58

www.telgrafhane.com.tr/bilgi@telgrafhane.com.tr

Anton Çehov

Kadın Kalbi

Çeviren: *Haydar Rifat*

Yayına Hazırlayan: *Aydan Burcu zdem*

Kitapta eski sözcüklerin yerine güncel Türkçe karşılıklarına yer verilmekle birlikte, değiştirilmeyen sözcükler dipnot kısmında açıklamalarıyla beraber sunulmuştur.

telgräfhane
yayınları

İçindekiler

Arife Günü	7
-I-.....	7
-II-	21
-III-.....	34
Bir Sevda Tablosu.....	55

Arife Günü

-I-

Otaahhütlü¹ kalın mektup Orman Bakanlığından geliyordu. Üst mahkemede kazanılmış bir dava sonucunda alınan bin beş yüz rublelik para, postaya sigorta ettirilerek mektubun içine konulmuştu.

Hanım kız dava sözünü sevmez, bundan bir ürperme duyardı. İşlerin adliyesiz yürümeyeceğini bilirdi. Öyleyken, fabrikasının müdürü veya Orman Bakanı kendisine bir davasının kazanıldığını bildirdikleri zaman, o bundan bir acı duyar, âdeta içi burkulurdu. Nitekim şimdi o kalın zarfı açıp uzun mektubu okuyunca da aynı acıyı duydular, sıkıldı; içindeki parayı görmemek için zarfı geri itti.

Yirmi altısına giriyordu. Dairesinde işlerine bakan adamlarının gündüzün yorulmuş, şimdi rahat birer uykuya dal-

---

1 Taahhütlü mektup: Kayba uğramadan yerine ulaştırılması posta idaresi tarafından kayda alınarak üstlenilmiş olan mektup.

mış olduklarını, sabahleyin gözlerini neşe ışıkları içinde açacaklarını düşündü. Bunlardan çoğu, uzun zaman önce evlenmiş, çocuk sahibi olmuştu.

Halbuki kendisi ömrünü kimbilir nasıl ve neden bir kocakarı gibi yalnız mektuplar almaya, onlara cevaplar yazdırmaya, bunlar dışında da gece yarısına kadar bütün akşamlarını abes bir halde geçirmeye, uyku beklemeye mahkûm bulunuyordu? Ertesi gün de akşamlara kadar tebrikler, ricalar, sorgulamalar dinleyecekti. Bir gün sonra fabrikada mutlaka bir dert çıkacaktı. Bir işçi bir işçiyi dövecek veya biri pek fazla kaçırarak göçecekti. Kendisi için rahat gün görmemek alınyazısı gibiydi.

Derken, fabrika müdürü işleri yüzüstü bırakmış bulunacak olan yirmi kadar işçiyi kapı dışarı edecek, onlar da baş açık, yalınayak gelip kapısına sığınacaklardı. Hanım kız utancından ortaya çıkamayacak, çaresizleri oradan kovacaklardı.

Öteden bütün tanıdıkları kendisinin arkasından atıp tutacaklar, imzasız mektuplarla milyoner olduğunu, fukarayı sömürdüğünü, işçilerini ezip kanlarını sülük gibi emdiğini yazacaklardı.

İşte yanı başında bir deste mektup duruyordu. Bunların her birinde bir şey isteniyordu. Bunlar, birtakım aç veya sarhoş veya kalabalık bir aile yükü altında güçten düşmüş veya hayatları şu veya bu biçimde aksamış, bilinen veya hiç bilinmeyen kimselerden gelmişti. O, mektuplardan her birinin üstüne üç, beş ruble verilmesini işaret etmişti. Bu mektuplar günü gününe idareye gönderilir, ertesi gün ilgili kişilere paralar dağıtılırdı.

Aynı zamanda kurumun dilenciler için, sakatlar için bütçesine öteden beri konmuş bulunan paralar da serpiştirilecekti. Bu sebeple berbat bir kalabalık birikir, büyük kapıdan idarenin kapısına kadar her taraf, üstleri başları parça

parça, vücutları soğuktan titreyen, aç, daha o saatte sarhoş ve hep bir ağızdan velinimetleri hanım kıza ve akrabalarına boğuk seslerle dualar eden yabancı yüzlü karanlık bir âlem tarafından tutulurdu. Bu arada sonra gelenler sağı solu ite kaka öne geçerler, öndekiler duayı keser, onlara küfrederlerdi. Gürültülere, pis sözlere, sahte tavırlara karşı tahammülü tükenen muhasebeci dışarı fırlar ve ilk rastladığına bir şamar şaklatır ve bu şamarı yemeyenler kendileri tamamen masummuşlar gibi, o hale sevinirlerdi. Bayram sebebiyle gündeliklerinden başka bir şey alamayacak olan işçilerden bazıları, gündeliklerini de daha önceden son santimine kadar sarf etmiş bulduklarından avluda dönüp dolaşıp, pis pis söylenirlerdi.

Hanım kız tüccarın, kendi adamlarından ziyade özellikle o pis dilencilerle ilgilendiklerini düşündü ve “Hep böyle oluyor,” dedi...

O aralık yine gözleri yeni gelen o kalın, taahhütlü mektuba ilişti. İğrendiği bu parayı yarın işçilerine dağıtmak hayırlı bir şey olacaktı. Fakat ilerde yeni, haksız dileklere meydan vermemek için işçilere havadan bir para vermek doğru olmazdı. Sonra fabrikada kadınları, çocuklarını hesaba katmaksızın, bin sekiz yüzden fazla işçi olduğuna göre bin beş yüz ruble bir şey ifade edemezdi! Özel yardım talebinde bulunanların arasından talihini düzeltmek ümidini çoktan kaybetmiş olan bir bahtsız seçerek bin beş yüz rubleyi toptan ona vermek? Öyle bir zavallı buna kimbilir nasıl şaşırır ve kendini kimbilir ne kadar bahtiyar bulurdu...

Bu fikir hoşuna gitti, pek beğendi... Destenin içinden ulu-orta bir mektup çekti, okudu. Küçük bir memur epey zamandır bir kaza sonucunda görevinden alınmış, hastaymış, filan yerde oturuyormuş; karısı veremden yatalakmış; hepsi de küçük yaşlarda, beş çocukları varmış. İçine sığındıkları anlatılan fukaraya özgü binayı, binanın her dört katını ha-

nım kız biliyordu. O ne kadar gamlı, kirli, kötü bir yerdi...

“Pek iyi... Şu bin beş yüz rubleyi işte bu aileye vereyim, bunu gönderip ortalığa bir söylenti çıkmasına mahal vermemek için de kendim alıp götürüyüm” dedi ve parayı çantasına yerleştirdi. Çocuklarını da görür, belki öteye beriye yerleştiririm, diye düşündü. Neşelenmişti, zile bastı, kızağını hazır etmeleri emrini verdi.

Kızağa bindiği zaman saat yediye geliyordu. Fabrikanın bütün binaları kuvvetli bir ışık içindeydi, bu sebeple avlu çok daha karanlık görünüyordu. Avlunun bir ucunda, büyük kapının yanında, ambarların ve işçi barakalarının etrafındaki bütün elektrikler yanmıştı.

Hanım kız, içinde işçilerin yaşadığı bu gamlı, hüznü binaları, ambarları, barakaları sevmez, bunlardan ürperirdi. Babası öldü öleli merkez binasına yalnız bir kere girmişti. Demir kirişli yüksek tavanlar, gayet iri kanatlar, kayışlar, kaldıraçlar, tiz sesler, keskin çelikler, vagonların gürültüsü, buharın sert rüzgârı, kırmızı boyalar, kömür tozu boyalar, terlerle ıslak yerler, çeliğin, bakırın, ateşin yankıları, yağ ve kömür kokuları, ya gayet sıcak veya gayet soğuk hava cereyanları onun ince vücudu üzerinde tam bir cehennem etkisi yapardı. Ona öyle gelirdi ki, çarklar, kaldıraçlar, sıcak ve gürültülü silindirler yerlerinden kopup insanları yok etmeye atılacaklardır; insanlar da dalgın bir halde ve birbirini anlamayarak, makinelerin etrafında koşuşup onların o korkunç hamlelerini durdurmaya, tutmaya çabalamaktadırlar...

Kendisine bir zamanlar orada saygıyla bazı şeyler göstermişler, anlatmışlardı. Demir döküm yerinde fırından kiraz gibi kırmızı bir çubuk çekip çıkarıldığını, bir ihtiyarın başında bir kayışla ve galiba yine ustalardan taptaze yüzlü bir gencin üzerinde mavi bir ceket, boynunda bir zincirle bu çubuğu çekiçe dövdüklerini, her tarafa kıvılcımlar